

Вчений-велетень, лікар від Бога: 15 років тому пішов із життя академік Анатолій Дмитрович Візір

Анатолій Дмитрович Візір (31.07.1929 — 19.12.2002) — академік Національної академії наук України (1992), академік Академії медичних наук (АМН) України (1993), доктор медичних наук (1967), професор (1968), заслужений працівник вищої школи УРСР (1977), завідувач кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб (1966–2002), ректор (1974–2002) Запорізького державного медичного університету.

Відомий в Україні та за її межами вчений-терапевт, фундаментальні та науково-практичні розробки якого присвячені визначенню ролі нейрогуморальних механізмів у розвитку серцево-судинних захворювань, вивченню взаємозв'язку й активності функціонування всіх ланок симпатико-адреналової, ренін-ангіотензин-альдостеронової та калікреїнінової систем, нейропептидів і глюкокортикоїдів при різних варіантах артеріальної гіпертензії, цереброваскулярної гіпертензії, ішемічної хвороби серця, порушеннях серцевого ритму, серцево-судинній і легенево-серцевій недостатності.

Значна частина наукових досліджень вченого присвячена клінічним випробуванням нових лікарських засобів і, перш за все, препаратів, що становлять першу ланку терапії серцево-судинних захворювань. Автор понад 300 наукових праць, зокрема 6 монографій, 3 авторських свідоцтв і одного патенту. Заснував запорізькі наукові терапевтичну і кардіологічну школи, підготував 6 докторів та 24 кандидатів наук. Був членом Президії АМН України, членом комісії з присудження Державних премій, членом правління наукових товариств терапевтів та кардіологів України, членом редколегій 5 науково-медичних журналів.

Нагороджений орденами: «Жовтневої революції», «Трудового Червоного Прапора», «Знак пошани», «За заслуги» III та II ступенів, а також 4 медалями; Людина року (1999), лауреат премії АМН України (1999).

Основні наукові праці А.Д. Візіра (здебільшого у співавторстві): «Загальний догляд за хворими в терапевтичному і хірургічному стаціонарі» (1986); «Справочник по клинической фармакологии и фармакотерапии» (1986); «Роль некоторых прессорных и депрессорных факторов в патогенезе начальных стадий гипертонической болезни» (1992); «Ритмы сердца» (1993); «Церебришемическая форма артериальной гипертонии как одно из проявлений атеросклероза экстракраниальных артерий» (1996); «Иммунная и воспалительная активация как новая концептуальная модель формирования и прогрессирования сердечной недостаточности» (2000); «Фармакотерапия» (2000) тощо.

Особлива радість для фахівців такого потужного калібру — бачити продовження своїх ідей, починань та діянь у власних дітях, тобто започатковувати не лише наукові школи, але й професійні династії. Анатолію Дмитровичу пощастило і в цьому — син не лише феноменально схожий на батька зовнішньо, але й гідно продовжив його професійно-наукову стежку: Вадим Анатолійович Візір — доктор медичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та завідувач кафедри внутрішніх хвороб № 2 Запорізького державного медичного університету, член президії правління Українського товариства кардіологів, заступник головного редактора «Запорізького медичного журналу», член редакційних рад журналів «Артеріальна гіпертензія», «Серцева недостатність», «Кровообіг та гемостаз».

Академік Анатолій Візір стояв у витоків створення Національної академії медичних наук (НАМН) України (яка за лічені тижні святкуватиме свій 25-літній ювілей) — він був одним із двадцяти п'яти Обраних: постановою Кабінету Міністрів України від 22 березня 1993 р. № 211 «Питання Академії медичних наук», виданою на виконання Указу Президента України від 24 лютого 1993 р. № 59/93 «Про Академію медичних наук України», А.Д. Візіра було затверджено дійсним членом-засновником АМН України.

Пам'ять про видатного вченого і блискучого лікаря, талановитого організатора і непересічну людину свято бережуть рідні й близькі, а також не одне покоління наукових потомків — представників нині вже розгалужених запорізьких терапевтичної та кардіологічної наукових шкіл і, звісно ж, колектив Запорізького державного медичного університету, який він очолював майже третину сторіччя. Понад те, в надрах цього високоповажного науково-педагогічного колективу виброджує ідея ініціювати присвоєння Запорізькому державному медичному університету (одному з меншості українських медичних вищих навчальних закладів, що носять «деперсоналізовану назву» імені його багаторічного ректора (рекордсмена-драгожилителя на такій посаді) та одного з фундаторів НАМН України, академіка Анатолія Дмитровича Візіра, 90-річчя з дня народження якого відзначатиметься за півтора роки.

Пилип Сметірьов

Фото з сімейного архіву професора В.А. Візіра

